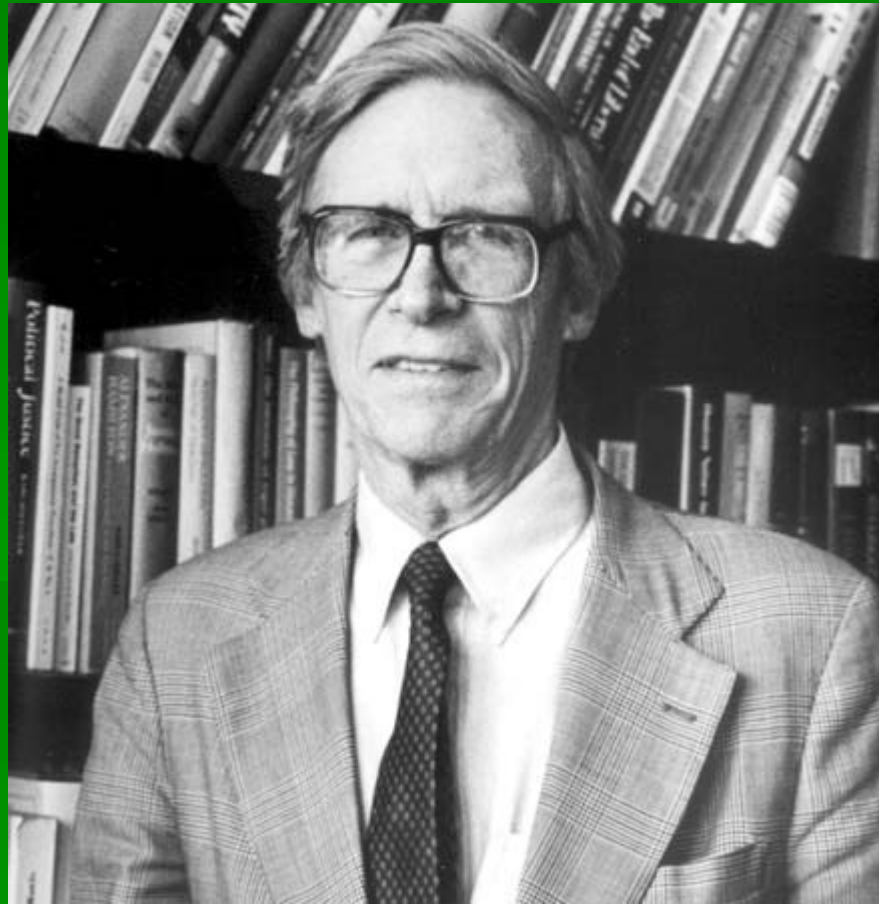

Hoofdstuk 13

Apologie van de sluier

John Rawls (1921 - 2002)

A Theory of Justice

- Rechtvaardigheid is uitgangspunt
- Heeft betrekking op maatschappelijke structuren
- Rechtvaardigheid is iets anders dan herverdeling
- Rechtvaardige procedures → rechtvaardige verdeling
- Rechtvaardigheid vloeit voort uit overeenstemming (sociaal contract)

Filosofische onwetendheid

- Rawls: onwetendheid als uitgangspunt
  - Sociale contingenties spelen geen rol
- 'Veil of ingnorance', behalve:
  - Wel op de hoogte van sociologische, economische en moreel-psychologische wetmatigheden
  - Bekend met algemene verdeling van contingenties
- Gekozen regels bieden maximale speelruimte

Rechtvaardigheid

Prioriteiten:

1. Iedereen heeft recht op maximale hoeveelheid basisvrijheden, voor zover verenigbaar met de vrijheden van anderen
2. Sociale en economische ongelijkheid onvermijdelijk, maar posities voor iedereen even toegankelijk
3. Ongelijkheden moeten grootste voordelen voor minst begunstigden opleveren.

Rechtspraak

- Habeas corpus
  - Geen willekeurige arrestatie en gevangenschap
- Zonder aanzien des persoons
  - Rechten niet afhankelijk van verdienste
- Rechter verantwoordelijk voor rechtspraak
  - Ook voor eigen onafhankelijkheid

Scheiding der machten

- Geen der machten mag de overhand krijgen
  - Minister Donner: uitvoerende macht meer bevoegdheden vanwege terrorisme
  - Britta Böhler: beschaving staat voorop
  - Michael Ignatieff: conflicten onvermijdelijk
- Ignatieff: desnoods oorlogsrecht als alternatief

Vragen

- Pragmatisch of principiële denken (boerkaverbod vanwege zichtbaarheid of vanwege scheiding kerk en staat)?
- Hoe verhoudt rechtvaardigheid zich tot gelijkheid?
- Is het mogelijk je eigen belang volledig ondergeschikt te maken aan het belang van je functie?
- Is rechtvaardigheid voor eens en voor altijd gegeven, of is het aan verandering onderhevig (minister Donner: sharia, als de meerderheid dat wil)?